

H O T Ă R Ă R E A nr.1-380/2025
cu privire la examinarea contestației Inspecției procurorilor, împotriva
Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-61/2022 din 13.05.2022

24 octombrie 2025

municipiul Chișinău

Examinând în ședință deschisă contestația Inspecției procurorilor, împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-61/2022 din 13.05.2022, audiind informația prezentată de către doamna Mariana Cherpec, Consiliul Superior al Procurorilor-

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-61/2022 din 13 mai 2022 (*în continuare – Hotărârea nr. 3-61/2022*), s-a dispus încetarea procedurii disciplinare inițiate în privința procurorului din cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, Alexandru Arcer.

Ulterior, la data de 19 mai 2022, Inspecția procurorilor a depus la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație împotriva Hotărârii nr. 3-61/2022, solicitând anularea acesteia și aplicarea unei sancțiuni disciplinare procurorului Alexandru Arcer.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară:

La data de 21 decembrie 2021, ministrul Justiției la acea dată, domnul Sergiu Litvinenco, a înaintat o sesizare la Consiliul Superior al Procurorilor, prin care a solicitat inițierea procedurii disciplinare și verificarea faptelor ce pot constitui abateri disciplinare, pretins a fi săvârșite de către procurorii ale căror acțiuni ar fi generat una dintre consecințele prevăzute la art. 2007 alin. (1) lit. c) din Codul civil al Republicii Moldova.

În sesizarea respectivă, ministrul Justiției a menționat că, prin adresa nr. xx/xxxxx din 15 decembrie 2021, Ministerul Justiției, în temeiul art. 6 alin. (1) lit. g), art. 25 alin. (3) și art. 27¹ alin. (2) din Legea nr. 151/2015 cu privire la Agentul guvernamental, a fost notificat de către Agentul guvernamental despre faptul că, la data de 14 decembrie 2021, a devenit definitivă Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Petrenco și alții împotriva Republicii Moldova* (cererile nr. 6345/16, 52055/16, 52063/16, 52133/16, 52171/16, 52179/16 și 52189/16), eveniment care a determinat survenirea uneia dintre consecințele prevăzute la art. 2007 alin. (1) lit. c) din Codul civil al Republicii Moldova.

Prin hotărârea CEDO din 14 septembrie 2021 (rămasă definitivă la 14 decembrie 2021), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, potrivit înregistrărilor video anexate la materialele cauzei, protestul s-a desfășurat în mod pașnic, iar reclamantii avuseseră un comportament corespunzător. Mai mult, s-a specificat că, deși poliția a aplicat forța pentru a împiedica pătrunderea protestatarilor în clădirea Procuraturii Generale, ultimii nu au opus nicio rezistență. Prin urmare, după intervenția forțelor de ordine, protestarii au fost înlăturați de la intrarea în

clădire în decurs de 2-3 minute. Astfel, Curtea a constatat că acuzarea reclamanților de participare la dezordini în masă nu s-a bazat pe o „bănuială rezonabilă” în comiterea infracțiunii și, astfel, nu poate fi considerată „legală” în sensul Articolului 5 § 1 din Convenție, constatând o încălcare a drepturilor reclamanților în baza acestui Articol.

Ca urmare a constatărilor Curții, Republica Moldova a fost obligată la plata prejudiciului din contul bugetului de stat primului și celui de-al patrulea reclamant în sumă de 7 500,00 Euro, iar celorlalți cinci reclamanți - în sumă de 9 750,00 Euro, precum și suma de 4000,00 Euro pentru costuri și cheltuieli suportate de către cei șapte reclamanți în fața Curții.

În temeiul art. 45 alin.(1) din Legea nr. 3/2016 privind Procuratura, sesizarea menționată a fost transmisă Inspecției procurorilor, pentru examinarea acțiunilor procurorilor ce au condus la constatarea încălcărilor de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Petrenco și alții împotriva Republicii Moldova, devenită definitivă la 14 decembrie 2021.

II. Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor:

Urmare a verificărilor efectuate de inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, la data de 10 februarie 2022 a fost adoptată o decizie prin care au fost reținute în integralitate argumentele expuse în sesizarea disciplinară formulată de Ministrul Justiției, acestea fiind considerate confirmate prin probele administrate pe parcursul verificărilor.

Conform constatărilor Inspecției procurorilor, procurorul Alexandru Arcer, în calitate de membru al grupului de urmărire penală constituit din mai mulți procurori ai Procuraturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău și ofițeri de urmărire penală, căruia i s-a dispus efectuarea urmăririi penale în privința lui Petrenco Grigore și alții, purta responsabilitatea pentru desfășurarea unei cercetări complete, obiective și exhaustive a circumstanțelor cauzei, precum și pentru încadrarea juridică corectă a faptelor atribuite persoanelor investigate.

În cadrul procesului judiciar, procurorul Alexandru Arcer a susținut învinuirea formulată împotriva lui Petrenco și a celorlalți inculpați în temeiul art. 285 Cod penal. Ulterior, în urma hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului, prin care Republica Moldova a fost condamnată pentru încălcarea drepturilor persoanelor menționate (Petrenco Grigore, Amerberg Mihail, Grigoriuc Pavel, Jurat Vladimir, Druzi Andrei, Buznea Oleg și Roșco Alexandr), procesul penal a fost încetat prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 12 noiembrie 2021, ca urmare a renunțării procurorului la învinuirea formulată în baza art.285 Cod penal.

Inspecția procurorilor a analizat acțiunile procurorului Alexandru Arcer prin prisma abaterilor disciplinare prevăzute la art.38 lit. a) și e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, sub aspectul îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcării grave a legii.

În consecință, prin Decizia din 10 februarie 2022, Inspecția procurorilor a dispus transmiterea materialelor procedurii disciplinare în privința procurorului Alexandru Arcer către Colegiul de disciplină și etică pentru examinare conform competenței.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică:

Prin Hotărârea nr. 3-61/2022 din 13 mai 2022, Colegiul de disciplină și etică a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului din cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, Alexandru Arcer, reținând că în acțiunile acestuia s-a constatat comiterea vreunei abateri disciplinare.

Colegiul a menționat că domnul Alexandru Arcer activează în sistemul Procuraturii începând cu 7 octombrie 2005, exercitând anterior funcția de procuror în cadrul Procuraturii sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, iar prin Ordinul Procurorului General nr.1693-p din 28 decembrie 2016 a fost transferat în funcția de procuror în Procuratura municipiului Chișinău. Pe parcursul activității sale profesionale, procurorul a fost încurajat de două ori, fiind apreciat pozitiv pentru rezultatele obținute în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

În temeiul materialelor acumulate în cadrul cauzei disciplinare, coroborate cu explicațiile procurorului vizat, cu probele administrate în ședințele Colegiului, precum și cu poziția conducerii Procuraturii Generale din perioada respectivă, Colegiul a constatat că în acțiunile procurorului Alexandru Arcer nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei abateri disciplinare.

Totodată, analizând în ansamblu circumstanțele verificate, Colegiul a apreciat că nu se justifică aplicarea vreunei sancțiuni disciplinare, considerând procedura disciplinară neîntemeiată și necesar a fi încetată.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestație:

La data de 19 iunie 2022, Inspecția procurorilor a depus o contestație la Consiliul Superior al Procurorilor împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-61/2022 din 13 mai 2022, solicitând anularea acesteia și tragerea la răspundere disciplinară a procurorului Alexandru Arcer.

În motivarea contestației depuse, Inspecția procurorilor a susținut că Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-61/2022 este neîntemeiată și urmează a fi anulată, argumentând că procurorul Alexandru Arcer ar fi încălcat grav legea și obligațiile de serviciu în gestionarea cauzei penale privind evenimentele din 6 septembrie 2015, cunoscută drept „cazul Petrenco și alții”.

Astfel, Inspecția a reținut că la data de 06.09.2015, organul de urmărire penală al IP Rîșcani a pornit urmărirea penală nr. xxxxxxxxxxxx pentru infracțiunea de dezordini în masă (art. 285 alin. (1)-(3) Cod penal). În cadrul cauzei, au fost reținute mai multe persoane, inclusiv Grigore Petrenco și alți participanți la protestul din fața Procuraturii Generale.

Urmărirea penală a fost efectuată de un grup de procurori din cadrul Procuraturii sectorului Rîșcani, printre care și Alexandru Arcer, sub conducerea procurorului Nicu Șendrea.

Pe parcursul anchetei și judecării, procurorul Alexandru Arcer a participat la susținerea acuzării și a semnat concluziile scrise alături de ceilalți membri ai grupului de procurori.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 28.06.2017, toți inculpații au fost recunoscuți vinovați și condamnați la pedepse cu suspendare.

Sentința a fost contestată de procurori și apărători, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20.07.2020, cauza a fost retrimisă spre rejudecare.

Ulterior, prin Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 14.09.2021, în cauza Petrenco și alții c. Republicii Moldova, s-a constatat:

- încălcarea art. 5 din Convenție – lipsa unei „bănuieli rezonabile” care să justifice arestarea reclamantilor;

- încălcarea art.11 din Convenție – limitarea nejustificată a libertății de întrunire;

- Curtea a reținut că protestatarii au fost pașnici, iar acuzațiile de violență formulate de procurori erau incompatibile cu probele video din dosar.

În consecință, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 12.11.2021, procesul penal împotriva lui Petrenco și alții a fost încetat, urmare a renunțării procurorului la învinuire, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 285 Cod penal.

Pe acest temei, Inspecția procurorilor a concluzionat că procurorul Alexandru Arcer, în calitate de membru al grupului de urmărire penală și ulterior al acuzării, a efectuat urmărirea penală și a susținut acuzarea contrar principiilor legalității și imparțialității, contribuind la încălcarea drepturilor fundamentale ale persoanelor vizate, constatate ulterior de CEDO.

În opinia Inspecției, aceste acțiuni constituie abateri disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) și e) din Legea cu privire la Procuratură, respectiv: îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii.

În calitate de probe, Inspecția a invocat Hotărârea CEDO din 14.09.2021 și sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 12.11.2021, considerate probe ale comiterii abaterii disciplinare.

V.Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor:

Examinarea contestației a fost inițiată la data de 6 februarie 2025 și a fost reluată și continuată în ședința Consiliului din 24 octombrie 2025.

a) Poziția inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 6 februarie 2025, Inspecția procurorilor, reprezentată de inspectorul Constantin Miron, a solicitat admiterea contestației din alte motive și încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului Alexandru Arcer, motivând că nu sunt întrunite elementele unei abateri disciplinare.

Inspectorul a arătat că, potrivit Hotărârii CtEDO din 14.09.2021, cauza Petrenco și alții c. Republicii Moldova, Curtea a constatat încălcarea art. 5 §1 și art. 11 din Convenție. Totuși, măsura de interdicere a participării reclamantilor la întruniri publice (26.04.2016–12.03.2019) a fost dispusă prin hotărâre judecătorească, nu la inițiativa procurorilor, aceștia solicitând doar aplicarea restricțiilor prevăzute de art. 191 alin. (3) Cod procedură penală, în forma expresă prevăzută de lege. Încheierile respective au fost menținute de instanțele superioare, astfel că nu pot fi imputate procurorilor eventualele ingerințe constatate ulterior de Curte.

Inspectorul a subliniat că niciun act procedural emis de procuror nu a fost anulat, iar instanțele naționale au constatat vinovăția inculpaților prin sentința din 28.06.2017, menținută de Curtea de Apel Chișinău. Renunțarea ulterioară la învinuire, în 2021, de către alt procuror, nu poate fi interpretată ca abatere disciplinară, întrucât

diferențele de apreciere a probelor între acuzatori nu constituie abatere, potrivit practicii judiciare (*ex. Dosarul nr. x-xx/22, CA Chișinău, 30.05.2022*).

Inspectorul a reținut că toate măsurile de urmărire penală au fost dispuse cu autorizarea instanței, iar independența procurorului presupune libertatea de a interpreta legea, de a analiza faptele și de a aprecia probele potrivit propriei convingeri (*art. 101 alin. (2) CPP*).

Totodată, în lumina Hotărârii Curții Constituționale nr.7 din 16.04.2015, inspectorul a menționat că, pentru a putea atrage un procuror la răspundere disciplinară în baza unei hotărâri CEDO, trebuie demonstrată existența vinovăției acestuia – intenție sau neglijență gravă – în lipsa căreia sancționarea ar constitui o ingerință nejustificată în independența și imparțialitatea procurorului.

b) Poziția procurorului Alexandru Arcer

În ședința Consiliului din 6 februarie 2025, procurorul Alexandru Arcer a fost audiat în legătură cu contestația disciplinară. Ulterior, în ședința din 24 octombrie 2025, acesta a depus o referință scrisă, reiterând circumstanțele expuse anterior în explicațiile prezentate Inspecției procurorilor și în cadrul examinării cauzei disciplinare de către Colegiul de disciplină și etică, solicitând totodată continuarea examinării contestației în absența sa.

VI. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor:

Analizând în ansamblu circumstanțele procedurii disciplinare, examinând înscrisurile anexate la dosar, explicațiile oferite în ședințele de examinare a contestației din 6 februarie și 24 octombrie 2025, precum și argumentele prezentate de Inspecția procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor, deliberând în condițiile legii, constată că nu sunt întrunite elementele unei abateri disciplinare imputabile procurorului Alexandru Arcer și, prin urmare, contestația Inspecției procurorilor urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-61/2022 din 13 mai 2022.

Pentru fundamentarea acestei concluzii, Consiliul va reține considerente de fapt și de drept relevante speței.

Din analiza cronologică a materialelor disciplinare rezultă că atribuțiile procesuale principale în dosarul penal nr. xxxxxxxxxxxx, privind evenimentele din 6 septembrie 2015, au fost exercitate de procurorul Nicu Șendrea, desemnat, prin ordonanță, conducător al grupului de urmărire penală. Acesta a dispus punerea sub învinuire, a formulat și semnat demersurile privind aplicarea și prelungirea măsurilor preventive, a întocmit rechizitoriul și a reprezentat acuzarea în fața instanțelor de judecată.

Toate actele esențiale de dispoziție procesuală (reținerea, înaintarea învinuirii, aplicarea și prelungirea arestului preventiv, trimiterea în judecată, susținerea acuzării și formularea apelului) poartă semnătura procurorului Nicu Șendrea, în calitate de titular și conducător al cauzei penale.

Procurorul Alexandru Arcer a făcut parte din grupul de urmărire penală exclusiv cu statut de membru executant, având atribuții limitate la asistență tehnico-juridică și la sprijinirea activităților coordonate de conducătorul grupului de urmărire penală. Din analiza dosarului nu rezultă că acesta ar fi inițiat, dispus sau aprobat acte procesuale care au determinat ingerințele constatate ulterior de CEDO în cauza

Petrenco și alții c. Republicii Moldova, ori că ar fi avut o contribuție decizională la aplicarea sau prelungirea măsurilor restrictive vizate în acea hotărâre.

Potrivit art. 36 și 38 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, răspunderea disciplinară intervine numai în cazul săvârșirii cu vinovăție a unei abateri disciplinare, definită ca încălcarea intenționată sau din neglijență gravă a obligațiilor de serviciu ori a normelor de conduită profesională. Pentru angajarea răspunderii disciplinare trebuie să fie întrunite cumulativ elementele constitutive ale acesteia: obiectul, respectiv relațiile sociale privind exercitarea atribuțiilor funcționale; latura obiectivă, concretizată într-o faptă contrară obligațiilor de serviciu; latura subiectivă, constând în forma de vinovăție (intenție sau neglijență gravă); urmarea prejudiciabilă și legătura de cauzalitate între faptă și consecințe.

Consiliul reține că niciunul dintre aceste elemente nu este întrunit în cazul procurorului Alexandru Arcer.

Materialele disciplinare nu atestă existența vreunui act procedural emis de acesta care să fi fost declarat ilegal sau contrar drepturilor garantate de Convenția Europeană. Dimpotrivă, toate actele procesuale semnate de el au avut un caracter auxiliar și au fost efectuate sub coordonarea procurorului titular al cauzei.

În consecință, simpla apartenență la grupul de urmărire penală nu poate fundamenta o răspundere disciplinară individuală, în lipsa oricărei probe privind participarea efectivă și conștientă la adoptarea unor decizii procesuale nelegale. O interpretare contrară ar conduce la extinderea nejustificată a răspunderii, contrar principiului proporționalității și celui al legalității, prevăzute la art. 37 lit. a) și d) din Legea nr. 3/2016.

Mai mult, conform art. 101 alin. (2) din Codul de procedură penală, procurorul este independent în adoptarea deciziilor procesuale și răspunde individual pentru actele pe care le emite. Această independență include libertatea de apreciere asupra faptelor și probelor, în baza convingerii proprii, formate în limitele legii.

De asemenea, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 7 din 16 aprilie 2015 și Hotărârea nr. 24 din 14 septembrie 2016 (§73), a subliniat că răspunderea disciplinară a unui procuror poate fi angajată doar în situația în care se demonstrează existența vinovăției acestuia, respectiv intenția sau neglijența gravă în exercitarea atribuțiilor. Simpla participare la o procedură ulterior criticată de CtEDO nu poate atrage automat sancționarea procurorului, în lipsa probelor privind o conduită abuzivă sau neglijentă.

Or, în prezenta cauză disciplinară, nu există niciun indiciu că procurorul Arcer ar fi acționat cu intenție sau neglijență gravă, ori că ar fi contribuit personal la producerea încălcărilor constatate de Curtea Europeană.

Consiliul apreciază că Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-61/2022 este temeinic motivată și conformă cadrului legal, întrucât s-a bazat pe o evaluare completă a probelor administrate și pe aplicarea corectă a normelor privind răspunderea disciplinară. Colegiul a reținut în mod justificat că lipsesc elementele obiective și subiective ale abaterii, iar măsurile dispuse de procurorii implicați în dosarul *Petrenco* au fost adoptate și validate de instanțele naționale, nefiind anulate sau declarate ilegale pe plan intern.

Prin urmare, soluția de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorului Alexandru Arcer este corectă, legală și proporțională cu circumstanțele

speței, reflectând principiul prezumției de bună-credință în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Având în vedere considerentele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor constată că nu se întrunesc condițiile legale pentru angajarea răspunderii disciplinare a procurorului Alexandru Arcer, iar contestația Inspecției procurorilor este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Pornind de la raționamentele expuse, urmare a exprimării votului de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor prezenți la ședință, cu 3 voturi „pro” admiterii contestației și 6 voturi „contra” admiterii contestației, în temeiul art. 37, art. 70 alin.(1) lit. f), art.77, art.86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, pct.9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct. 81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația Inspecției procurorilor, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-61/2022 din 13.05.2022.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ